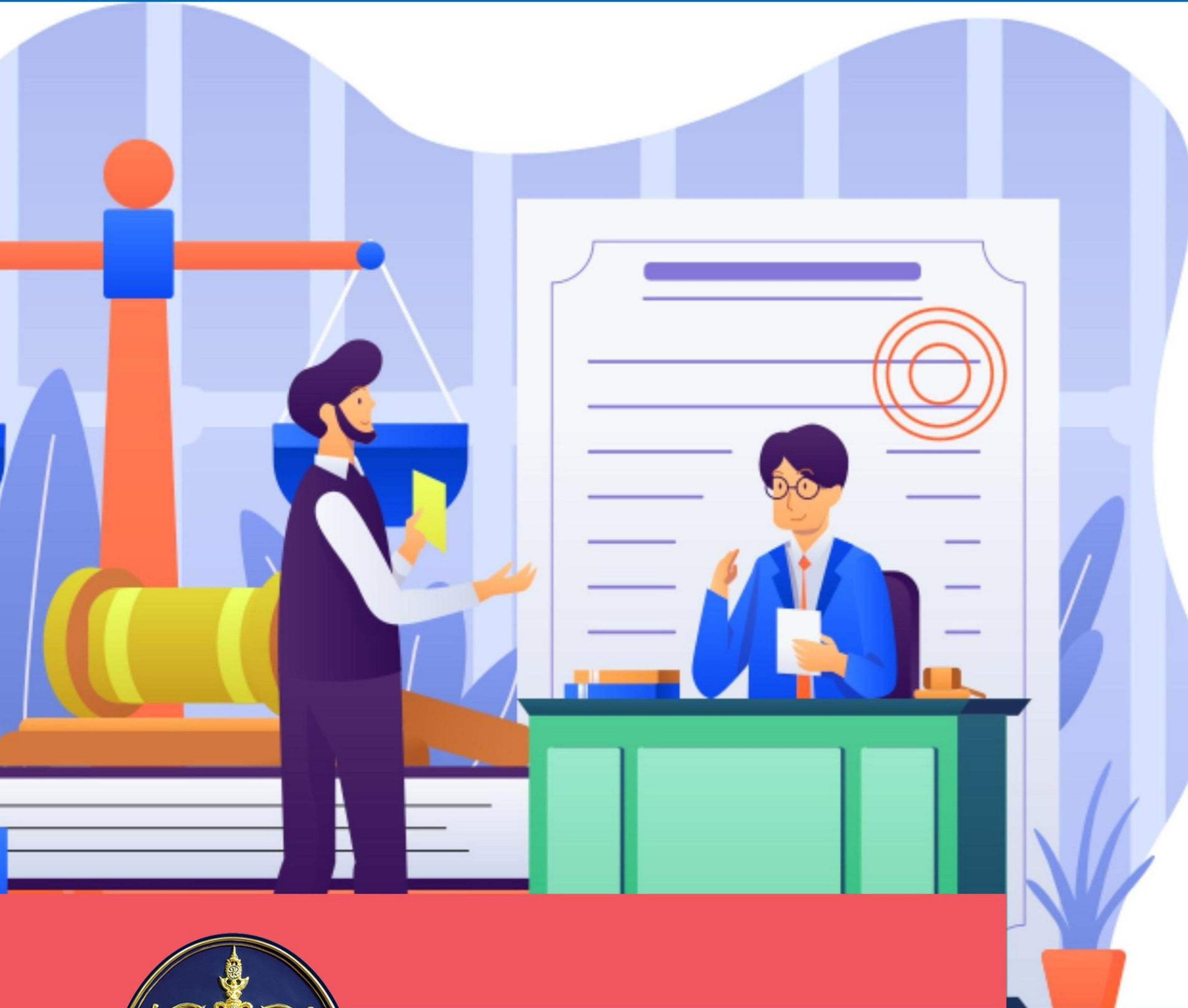

แนวทางการปฏิบัติราชการ จากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

สำนักงานศาลปกครอง

ตาวน์โหลดเนือหาอับบสมบูรณ

<https://tinyurl.com/2288smag>

คำนำ

สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่งในการวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา ๗๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งที่ผ่านมาสำนักงานศาลปกครองได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ให้กับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการเป็นประจำทุกปี สำหรับในปีนี้สำนักงานศาลปกครองได้จัดทำ “แนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕” ในรูปแบบ E-Book โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่หลักกฎหมายจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดให้กับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนผู้สนใจทั่วไปในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดรูปแบบเนื้อหาให้อ่านง่าย สดวก และยังสามารถสแกนเนื้อหารายละเอียดเพิ่มเติมจาก Qr Code ท้ายหัวข้อของทุกเรื่องได้อีกด้วย เพื่อให้สามารถนำหลักกฎหมายไปปรับใช้ในการปฏิบัติราชการและศึกษาค้นคว้าได้ต่อไป

สำนักงานศาลปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ให้กับหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการได้ตามสมควร

(นางสมฤดี ธัญญสิริ)
เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

สารบัญ

๑. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง
  - ๑.๑ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้างในการตรวจและควบคุมงานจ้าง _____ ๒
  - ๑.๒ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับค่าแห่งการทำงานที่ผู้รับจ้างพึงได้รับภายหลังจากมีการบอกเลิกสัญญาทางปกครอง _____ ๔
  - ๑.๓ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดค่าปรับตามสัญญาจ้างก่อสร้างสะพาน ค.ส.ล. _____ ๘
  - ๑.๔ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาชำระค่าแห่งการทำงานในส่วนที่มีรายละเอียดไม่ตรงกับสัญญาจ้าง _____ ๑๐
  - ๑.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญาก่อสร้างสิ่งสาธารณูปโภค กรณีความขัดข้องในการปฏิบัติตามสัญญามีสาเหตุมาจากความผิดของคู่สัญญาทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน _____ ๑๒
  - ๑.๖ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันตามสัญญาทางปกครองก่อนและหลังจากการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ _____ ๑๔
๒. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล วินัย สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการ
  - ๒.๑ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้นายกองคํการบริหารส่วนตำบลและรองนายกองคํการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง _____ ๑๘

- ๒.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการคืน
สิทธิประโยชน์ของข้าราชการที่เคยถูก
ลงโทษทางวินัย กรณีศาลมีคำพิพากษา
เพิกถอนคำสั่งลงโทษ _____ ๒๐
- ๒.๓ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการเลื่อน
ระดับกรณีเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษทางวินัย _____ ๒๒
- ๒.๔ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการ
พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่
คณะกรรมการป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องตั้ง
คณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก _____ ๒๔
- ๒.๕ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้สิทธิ
ของบุคคลที่อยู่ในภาคส่วนราชการ องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือ
หน่วยงานอื่นของรัฐ ในการรับบริการ
สาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกัน
สุขภาพแห่งชาติ _____ ๒๖
- ๒.๖ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้หลักฐาน
สัญญากู้ซื้อบ้านของคู่สมรสก่อนสมรสในการ
ขอเบิกค่าเช่าบ้าน _____ ๓๐
- ๓ แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับวินัย
การคลังและการงบประมาณ
- ๓.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่
ของเจ้าหน้าที่ควบคุมงาน หรือตรวจการจ้าง
โครงการปรับปรุงถนน และขุดลอกคลองระบายน้ำ _____ ๓๔
- ๓.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ
เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินและเจ้าหน้าที่เบิกเงิน _____ ๓๖

๔. แนวทางปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับ
อาคารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๔.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการพิจารณา
คำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร_____๔๐
- ๔.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการดำเนินการ
ตามคำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัติ
ควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง
ตัวเจ้าของอาคาร_____๔๔
- ๔.๓ แนวทางปฏิบัติราชการกรณีมีผู้ร้องเรียน
ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตาม
พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒_____๔๖
๕. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง หน้าที่ในการจัดให้มี
และบำรุงรักษาทางสาธารณะขององค์การปกครอง
ส่วนท้องถิ่น_____๕๐
๖. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง การดูแล รักษา
และคุ้มครองป้องกันสาธารณสมบัติของ
แผ่นดินขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๖.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่
ของนายอำเภอในการดูแลรักษาและคุ้มครอง
ป้องกันทางสาธารณประโยชน์_____๕๔
- ๖.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของ
นายอำเภอร่วมกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันทาง
สาธารณประโยชน์_____๕๖
- ๖.๓ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติ
หน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการ
เปลี่ยนสภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณสมบัติ
ของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน_____๕๘

๑. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับ สัญญาทางปกครอง

๑.๑ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการตรวจการจ้าง ในการตรวจและควบคุมงานจ้าง

คณะกรรมการตรวจการจ้างมีอำนาจหน้าที่ตรวจและควบคุมงานจ้าง ในขณะที่งานจ้างกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการหรือดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จ มิใช่มีหน้าที่เฉพาะตรวจรับงานจ้างหลังจากที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานจ้างแล้ว เท่านั้น เมื่อตลอดระยะเวลาการดำเนินงานของผู้ฟ้องคดี ไม่ปรากฏว่า หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างหรือคณะกรรมการตรวจการจ้างหรือช่างผู้ควบคุมงานไม่ได้แจ้งความบกพร่อง หรือความไม่ถูกต้องตามสัญญาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ จนกระทั่งช่างผู้ควบคุมงาน ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานตามสัญญาจ้าง ได้รายงานผลการก่อสร้างต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง โดยได้รับรองว่าการดำเนินงานตามโครงการผู้ฟ้องคดีได้ทำงานจ้างแล้วเสร็จสมบูรณ์ ถูกต้องตามสัญญาจ้าง กรณีจึงรับฟังว่า ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินงานตามสัญญาจ้าง มิได้เป็นผู้ปฏิบัติผิดสัญญาจ้างแต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดี จึงต้องจ่ายค่าจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามสัญญา

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/26vsf6jl>

๑.๒ แนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับค่าแห่ง การทำงานที่ผู้รับจ้างพึงได้รับภายหลังจากมี การบอกเลิกสัญญาทางปกครอง

๑.๒.๑ ค่าแห่งการทำงานที่ผู้รับจ้างมีสิทธิได้รับจากการเลิกสัญญา ต้องเป็น
ค่าแห่งการทำงานที่คำนวณได้จากการทำงานที่ได้กระทำไป หารวมไปถึงค่ากำไรที่
ผู้รับจ้างคาดหมายว่าจะได้รับด้วยไม่

กรณีที่หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างบอกเลิกสัญญา
ต่อเอกชนผู้รับจ้างเนื่องจากไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้แล้ว
เสร็จภายในกำหนดเวลาตามสัญญา คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องให้
อีกฝ่ายได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม กล่าวคือ เมื่อผู้รับจ้าง
ได้ดำเนินการก่อสร้างตามสัญญาและหน่วยงานทางปกครอง
ซึ่งเป็นเจ้าของโครงการได้ประโยชน์จากงานที่ผู้รับจ้างได้ดำเนิน
การบางส่วนในส่วนของการก่อสร้าง แม้ว่าจะงานในส่วนดังกล่าว
ผู้รับจ้างจะทำได้แล้วเสร็จตามสัญญา หน่วยงานทางปกครอง
ผู้ว่าจ้างก็ต้องชำระค่าแห่งการทำงานในส่วนดังกล่าวให้แก่ผู้รับจ้าง

ซึ่งจำนวนค่าแห่งการทำงานที่ผู้รับจ้างมีสิทธิได้รับจากการเลิกสัญญา นั้น ต้องเป็น ค่าแห่งการทำงานที่คำนวณได้จากการทำงานที่ได้กระทำไปนั้น โดยไม่อาจให้รวมไปถึงค่ากำไรที่ผู้รับจ้างคาดหมายว่าจะได้รับ

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/22okklx7>

๑.๒.๒ ค่าแห่งการทำงานที่ผู้รับจ้างมีสิทธิได้รับจากการเลิกสัญญา ต้องเป็นค่าแห่งการทำงานที่คำนวณได้จากการงานที่ได้กระทำไป หักออกด้วยราคากลางของงานที่เหลือที่ยังไม่แล้วเสร็จที่ต้องว่าจ้างบุคคลอื่นมาทำการก่อสร้างแทนผู้รับจ้างที่ถูกบอกเลิกสัญญา

ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นฝ่ายผิดสัญญาและหน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างได้บอกเลิกสัญญาโดยชอบ ผู้รับจ้างย่อมไม่อาจใช้สิทธิตามสัญญาเรียกร้องค่าจ้างได้ อย่างไรก็ตามเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้รับจ้างได้ทำการก่อสร้างงานงวดที่ ๔ แล้วเสร็จบางส่วนก่อนที่จะมีการจะบอกเลิกสัญญา ผู้รับจ้างจึงมีสิทธิได้รับค่าแห่งการทำงานที่ได้ทำไว้ให้แก่หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างเพื่อกลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิมหลังจากมีการบอกเลิกสัญญา ตามมาตรา ๓๔๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยวิธีการคำนวณค่าแห่งการทำงานตามกรณีนี้ให้คำนวณจากเงินค่าจ้างของงานงวดที่ ๔ ตามสัญญาเดิมลบด้วยราคากลางของงานที่เหลือที่ยังไม่แล้วเสร็จที่ต้องว่าจ้างบุคคลอื่นมาทำการก่อสร้างแทนผู้รับจ้างที่ถูกบอกเลิกสัญญา

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/23exw85x>

๑.๓ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดค่าปรับ ตามสัญญาจ้างก่อสร้างสะพาน ค.ส.ล.

หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการที่มีผลกระทบสิทธิต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลได้ต่อเมื่อมีกฎหมายกำหนดให้อำนาจ ดังนั้น เมื่อในวันที่คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุมติให้หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างกำหนดค่าปรับรายวันสำหรับการก่อสร้างถนนและระบบสาธารณูปโภคที่มีผลกระทบต่อการจราจรเป็นอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของราคางานจ้างได้ ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุกำหนด

หลักเกณฑ์การกำหนดค่าปรับรายวันเกินกว่าอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้างได้ยังไม่มีผลใช้บังคับ มติของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดังกล่าวจึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจ และเมื่อภายหลังข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การพัสดุ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘ ใช้บังคับแล้ว คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุก็นำไม่ได้ มีมติกำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างสามารถกำหนดค่าปรับรายวันสำหรับการก่อสร้างถนนและระบบสาธารณูปโภคที่มีผลกระทบต่อการจราจรเกินกว่าอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้างได้แต่อย่างไร หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างจึงไม่อาจกำหนดค่าปรับในสัญญาจ้างพิพาทที่ทำกับผู้รับจ้างในอัตราร้อยละ ๐.๕๐ ของราคางานจ้างได้ คงกำหนดค่าปรับเป็นรายวันได้เพียงอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ของราคางานจ้างเท่านั้น

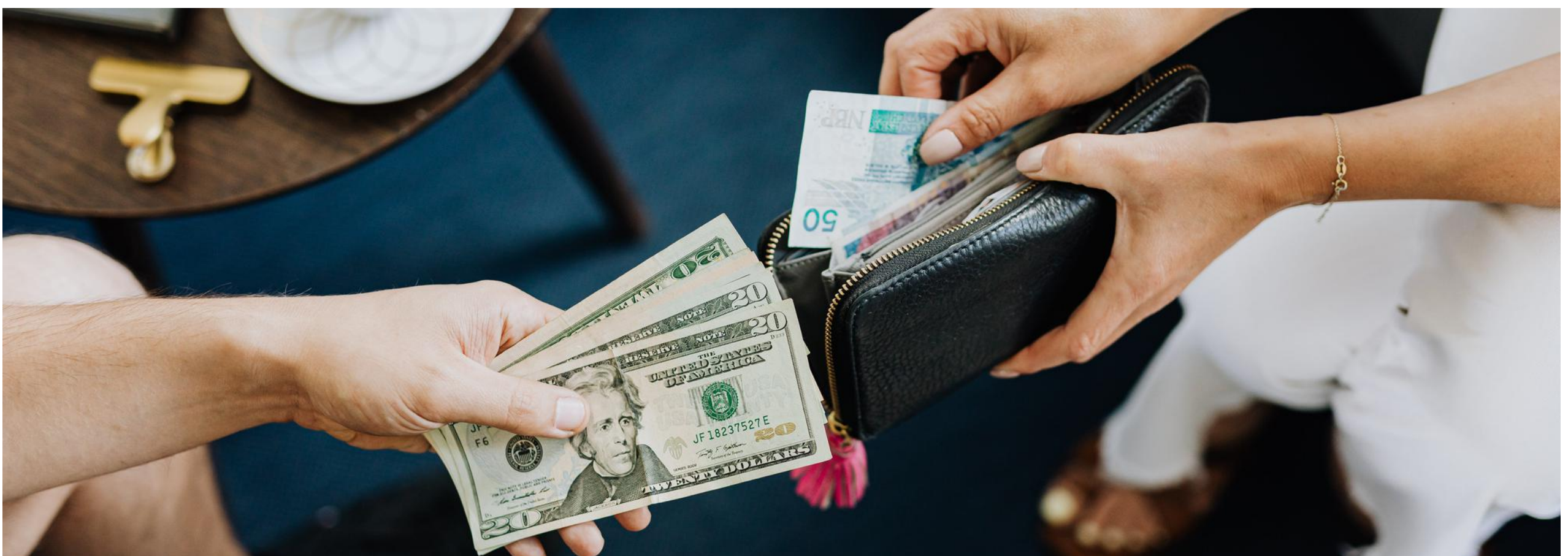
อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2yowvujl>

๑.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาชำระ ค่าแห่งการทำงานในส่วนที่มีรายละเอียดไม่ตรงกับสัญญาจ้าง

สัญญาที่รัฐทำกับเอกชนนั้นรัฐเข้าทำสัญญาโดยไม่ได้มีเจตนาหรือความประสงค์ที่จะเอารัดเอาเปรียบคู่สัญญาฝ่ายเอกชน แต่มุ่งหมายที่จะให้คู่สัญญาสามารถปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อการบริการสาธารณะให้สำเร็จลุล่วง ดังนั้น ถึงแม้การปฏิบัติตามสัญญาต้องยึดถือถ้อยคำหรือข้อความของสัญญาเป็นหลัก แต่ในกรณีนี้มีปริมาณงานนอกกรอบที่เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ ๓๐ ซึ่งในส่วนของผู้รับจ้างนั้น ปริมาณคอนกรีตที่ใช้ในการดำเนินการปรับปรุงถนนเป็นค่าใช้จ่ายหลักของโครงการ การเสนอราคาจึงอ้างอิงจากปริมาณคอนกรีตเป็นสำคัญ และในกรณีนี้ได้อ้างอิงจากบัญชีรายการก่อสร้างที่คณะกรรมการกำหนดราคากลางเป็นผู้จัดทำ ดังนั้น จึงมิใช่กรณีที่เป็นการคำนวณปริมาณงานผิดพลาดโดยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้รับจ้างเอง หน่วยงานทางปกครองผู้ว่าจ้างจึงมีหน้าที่ต้องชำระค่าทำงานในส่วนที่เป็นงานคอนกรีตที่เพิ่มขึ้นให้แก่ผู้รับจ้าง

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/235zltvj>

๑.๕ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญาก่อสร้าง
สิ่งสาธารณูปโภค กรณีความขัดข้องในการปฏิบัติตามสัญญาที่มีสาเหตุ
มาจากความผิดของคู่สัญญาทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน

ในกรณีความขัดข้องในการปฏิบัติตามสัญญาที่มีสาเหตุ
มาจากความผิดของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย และปรากฏข้อเท็จจริงว่า
คู่สัญญาฝ่ายผู้ว่าจ้างซึ่งมีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐมีความบกพร่อง
มากกว่าคู่สัญญาฝ่ายผู้รับจ้างซึ่งเป็นเอกชน ประกอบกับผู้รับจ้าง
มีพฤติการณ์ที่เอาใจใส่กับงานที่รับจ้างและได้พยายามที่จะแก้ไข
ปัญหาในงานส่วนของตนแล้ว หน่วยงานของรัฐผู้ว่าจ้างย่อมไม่อาจ
กล่าวอ้างความล่าช้าในการปฏิบัติตามสัญญาที่มีเหตุมาจาก
พฤติการณ์ดังกล่าวให้เป็นโทษกับผู้รับจ้างได้

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

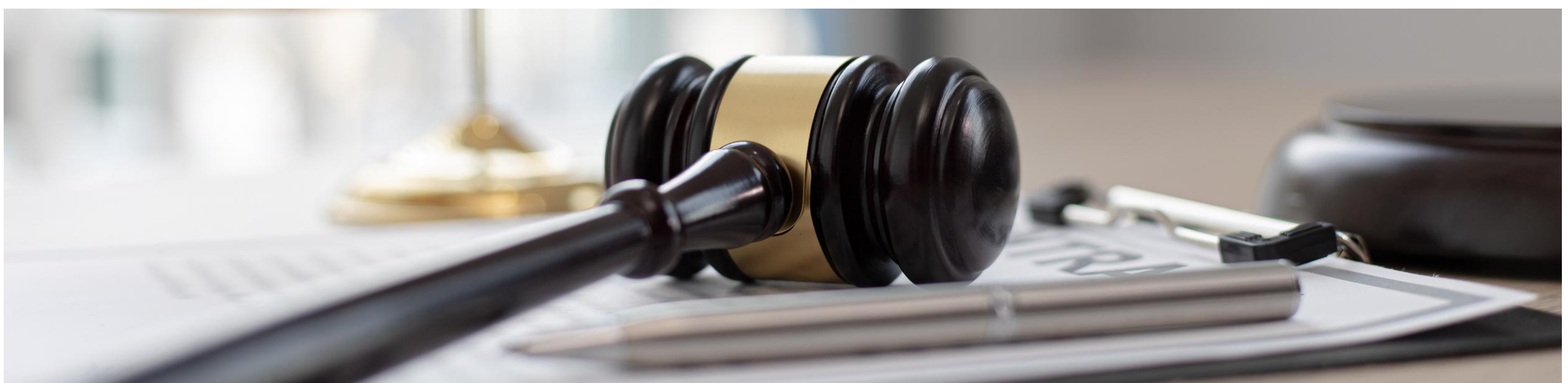

<https://tinyurl.com/23ksnf32>

๑.๖ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดของผู้ค้าประกันตาม สัญญาทางปกครองก่อนและหลังจากการแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

เดิมก่อนที่จะมีการแก้ไขมาตรา ๖๘๖ ตามพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐)
พ.ศ. ๒๕๕๗ นั้น ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐาน
ความรับผิดของผู้ค้าประกันตามสัญญาทางปกครองโดยถือเอา
เรื่องผิดนัดของลูกหนี้เป็นข้อสำคัญในการพิจารณาว่า ถ้าลูกหนี้
ผิดนัดเจ้าหนี้สามารถฟ้องลูกหนี้และผู้ค้าประกันได้ทันที
(คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๒๙๔/๒๕๖๔) โดยมาตรา
๖๘๖ บัญญัติไว้ว่า “ลูกหนี้ผิดนัดลงเมื่อใด ท่านว่าเจ้าหนี้ชอบ
ที่จะเรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ได้แต่นั้น” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า
เดิมกฎหมายถือเอาเรื่องผิดนัดของลูกหนี้เป็นข้อสำคัญมาก
ถ้าลูกหนี้ผิดนัด เจ้าหนี้สามารถฟ้องลูกหนี้และผู้ค้าประกันได้ทันที
โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าผู้ค้าประกันจะผิดนัดหรือไม่ หรือได้มีการ
บอกกล่าวทวงถามไปยังผู้ค้าประกันให้ชำระหนี้ก่อนหรือไม่
และในทางปฏิบัติเจ้าหนี้จะไม่เรียกให้ผู้ค้าประกันชำระหนี้ทันที
แต่จะทอดเวลาออกไปเพื่อให้ได้ดอกเบี้ยจากการผิดนัดของ
ลูกหนี้ ทำให้ผู้ค้าประกันต้องร่วมรับผิดในหนี้ที่เป็นอุปสรรค

มากเกินสมควรทั้งที่อาจมีความสามารถที่จะชำระหนี้เพื่อปลดเปลื้อง
ความรับผิดชอบดังกล่าวได้ แต่ไม่มีการแจ้งจึงไม่อาจดำเนินการได้
จึงนำมาสู่การกำหนดหลักการใหม่ โดยได้มีพระราชบัญญัติแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐)
พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
แก้ไขมาตรา ๖๘๖ ว่าหากไม่มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกัน
ภายในกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ผู้ค้ำประกัน
ก็จะหลุดพ้นความรับผิดในบางประการ

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/23t3628b>

๑๖

๒. แนวทางการปฏิบัติราชการ
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับ
การบริหารงานบุคคล วินัย
สิทธิประโยชน์ และ สวัสดิการ

๒.๑ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกคำสั่งให้ นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลและรองนายก องจัดการบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

เมื่อขณะเกิดข้อพิพาท พระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ยังคงมีผลบังคับใช้
โดยบทกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติถึงผู้มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการ
กรณีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพ้นจากตำแหน่ง
อันเนื่องมาจากการตรวจสอบคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามมิให้
ดำรงตำแหน่งผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๖๔
วรรคหนึ่ง (๔) มาตรา ๖๔ / ๑ วรรคหนึ่ง (๕) มาตรา ๕๘/๑ และ
มาตรา ๕๘/๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้เป็นอำนาจของนายอำเภอเป็นผู้วินิจฉัย
ส่วนกรณีผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพ้นจากตำแหน่ง
อันเนื่องมาจากการตรวจสอบการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของ
ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว บัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออก
คำสั่ง ดังนั้น เมื่อนายอำเภอได้ดำเนินการสอบสวนนายก
องจัดการบริหารส่วนตำบลและรองนายกองจัดการบริหาร
ส่วนตำบลและปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวมีพฤติการณ์แสวงหา
ประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อตนเองหรือผู้อื่น
มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่ถูกกล่าวหาจริง

นายอำเภอจึงมีอำนาจในการสั่งให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง
ได้ และคำสั่งของนายอำเภอเป็นที่สุด ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง
และวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

โดยที่การกระทำของฝ่ายปกครองที่กระทบสิทธิของบุคคล
จะกระทำได้อต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้อำนาจ เมื่อคำสั่งให้พ้น
จากตำแหน่งข้างต้นเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่ง
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙
ซึ่งมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้
คำสั่งทางปกครองให้มีผลใช้ยันต่อบุคคลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นได้รับ
แจ้งเป็นต้นไป เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สามารถออกคำสั่งให้
บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่ง อันเป็นผลร้ายต่อผู้รับคำสั่งมีผล
ย้อนหลังกลับไปก่อนวันที่บุคคลดังกล่าวได้รับแจ้งคำสั่งได้
ดังนั้น เฉพาะคำสั่งในส่วนที่ให้พ้นจากตำแหน่งย้อนหลังไปจนถึง
วันก่อนวันที่บุคคลดังกล่าวได้รับแจ้งคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/265dq543>

๒.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการคืนสิทธิประโยชน์ ของข้าราชการที่เคยถูกลงโทษทางวินัย กรณีศาล มีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งลงโทษ

กรณีศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ คำพิพากษาของศาลดังกล่าว ย่อมมีผลผูกพันให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้นสังกัดของผู้ฟ้องคดี มีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาในการรับผู้ฟ้องคดี กลับเข้ารับราชการเป็นพนักงานส่วนตำบลตามตำแหน่งเดิมเสมือนว่าไม่เคยมีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการมาก่อน รวมทั้งมีหน้าที่ที่จะต้องเบิกจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ผู้ฟ้องคดีพึงมี พึงได้ตามสิทธิให้แก่ผู้ฟ้องคดี

เมื่อระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดว่า เงินเดือนระหว่างไล่ออกจากราชการ เมื่อคดีหรือกรณีถึงที่สุด ถ้าปรากฏว่าพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นมิได้กระทำผิด และไม่มียกเว้นหรือมัวหมอง ให้จ่ายให้เต็ม โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลเจ้าสังกัดที่สั่งไล่ออกจากราชการ พิจารณาสั่งจ่ายให้ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลวินิจฉัยว่าให้จ่ายเงินเดือน การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ดำเนินการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี

สำหรับเงินประจำตำแหน่ง องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในการเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งสำหรับพนักงานส่วนตำบล ก็ต่อเมื่อพนักงานส่วนตำบลผู้นั้นมีคุณสมบัติและเป็นผู้มีสิทธิได้รับเงินดังกล่าวตามที่ระเบียบ กฎหมาย กำหนดไว้เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ แม้ขณะที่ถูกไล่ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจะดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๓) แต่เมื่อตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลระดับ ๖ และระดับ ๗ เท่านั้น การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไม่จ่ายเงินประจำตำแหน่งให้ผู้ฟ้องคดีจึงไม่เป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2ywysg4c>

๒.๓ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการเลื่อน ระดับ กรณีเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษทางวินัย

มติของคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) ในการพิจารณารายงานการลงโทษขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นขั้นตอนภายในของฝ่ายปกครอง ยังไม่มีผลเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น แม้ ก.อบต. จะพิจารณารายงานดังกล่าวแล้วไม่เห็นด้วยกับการลงโทษขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เพิกถอนเงินเดือน จึงมีมติให้ลงโทษตัดเงินเดือนร้อยละ ๕ เป็นเวลา ๓ เดือน แต่หากองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่ได้ออกคำสั่งลงโทษเพิ่มเติมตามที่ ก.อบต. มีมติ ย่อมต้องถือว่า บุคคลดังกล่าวยังไม่ถูกลงโทษให้ตัดเงินเดือน

เมื่อขณะที่ผู้ฟ้องคดีขอเลื่อนระดับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลระดับ ๕ เป็นระดับ ๖ ผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษทางวินัยเพียงว่ากล่าวตักเตือน แต่ ก.อบต. กลับนำเรื่องการลงโทษทางวินัยเพิ่มเติม

ซึ่งนายกองคํการบรืหารส่วนตํابلต้นสังกัดใหม่ของผู้ฟ้องคดี ยังไม่ได้ทราบมติและยังไม่ได้ออกคำสั่งตามมติดังกล่าว มาใช้เป็นข้อเท็จจริงที่ส่งไม่เลื่อนระดับแก่ผู้ฟ้องคดี ซึ่งไม่เป็นไปตามแนวการเลื่อนขึ้นเงินเดือนพนักงานส่วนท้องถิ่น ตามแนวหนังสือสํานักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๑ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๖ ประกอบข้อ ๑๙๗ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตํابلจังหวัดนครพนม เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบรืหารส่วนตํابل ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีคุณสมบัติครบถ้วน การมีมติของ ก.อบต. ที่ไม่พิจารณาเรื่องการเลื่อนระดับให้ผู้ฟ้องคดีดำรงตําแหน่งนักบรืหารองค์การบรืหารส่วนตํابل ระดับ ๖ ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นการกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2avbt3bv>

๒.๕ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก

กฎหมายได้บัญญัติให้ ป.ป.ช. มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เท่านั้น ส่วนการกระทำความผิดวินัยฐานอื่นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หาก ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นการกระทำความผิดวินัย ป.ป.ช. ย่อมสามารถส่งเรื่องไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจ แต่งตั้งถอดถอน ผู้ถูกกล่าวหา แต่กรณีที่จะถือได้ว่ารายงานเอกสารและความเห็นของ ป.ป.ช. เป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น จะต้องเป็นกรณีที่ ป.ป.ช. ใช้อำนาจหน้าที่ของตน ในการชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หากมิใช่ความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว กรณีไม่อาจถือได้ว่ารายงานเอกสารและความเห็นของ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้นได้

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2bm7bu3a>

๒.๕ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้สิทธิของบุคคลที่อยู่ในภาคส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการรับบริการสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สิทธิของบุคคลที่อยู่ในภาคส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ในการรับบริการสาธารณสุข จะต้องเป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ ที่กำหนดขึ้น กล่าวคือ เมื่อบุคคลดังกล่าวได้ลงทะเบียนแล้วจะมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขจากหน่วยบริการประจำของตนหรือหน่วยบริการปฐมภูมิในเครือข่ายหน่วยบริการที่เกี่ยวข้อง หรือจากหน่วยบริการอื่นที่หน่วยบริการประจำของตนหรือเครือข่ายหน่วยบริการที่เกี่ยวข้องส่งต่อ เว้นแต่ในกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินเร่งด่วน เจ็บป่วยฉุกเฉินวิกฤติ หรือกรณีที่มีเหตุสมควร ให้มีสิทธิเข้ารับบริการจากสถานบริการอื่นที่อยู่ใกล้หรือเข้ารับบริการได้อย่างรวดเร็ว โดยสถานบริการอื่นดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่ายจากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติตามข้อ ๖ หรือข้อ ๘ ของข้อบังคับคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติว่าด้วยการใช้สิทธิรับบริการสาธารณสุข กรณีที่มีเหตุสมควร กรณีอุบัติเหตุ หรือกรณีเจ็บป่วยฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งสถานบริการอื่นดังกล่าวมีสิทธิได้รับค่าใช้จ่าย หรือยา หรืออุปกรณ์และอวัยวะเทียมจากสำนักงานไม่เกินราคากลางหรือตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด

นโยบายของรัฐบาลมิใช่กฎหมาย หากแต่เป็นเพียงแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ส่วนราชการต่าง ๆ รับผิดชอบการต่อไปเท่านั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในระยะเริ่มต้นในการดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว กรมบัญชีกลาง สำนักงานประกันสังคม และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ร่วมกันกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขอรับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริการสาธารณสุขตามนโยบายบูรณาการ ๓ กองทุน กรณีอุบัติเหตุฉุกเฉิน ให้ประชาชนทุกสิทธิสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ โดยมีได้กำหนดให้สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติต้องสำรองจ่ายค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลให้แก่สถานบริการอื่นเต็มจำนวน อีกทั้ง ไม่ปรากฏว่าได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับใด ๆ ให้ผู้ป่วยฉุกเฉินเร่งด่วนหรือผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤติสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอ้างว่ามีสิทธิรักษาพยาบาลตามนโยบายดังกล่าวโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ได้

ในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสิทธิของผู้เข้ารับบริการทางการแพทย์กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินของบุคคลที่อยู่ในภาคส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สมควรระบุนายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิของผู้เข้ารับบริการตามที่กฎหมายกำหนดให้ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ ผู้เข้ารับบริการเข้าใจผิดอย่างเช่นในคดีนี้

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2xrzbhb>

๒.๖ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้หลักฐานสัญญา กู้ซื้อบ้านของกลุ่มสมรสก่อนสมรสในการขอเบิกค่าเช่าบ้าน

มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้บัญญัติบังคับว่า เคหสถานอันเป็น
กรรมสิทธิ์ของกลุ่มสมรสในท้องที่ที่ไปประจำสำนักงานใหม่ นั้น
ต้องเป็นเคหสถาน อันเป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่มสมรสที่ได้มา
ในระหว่างสมรสเท่านั้น ดังนั้น เคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของ
กลุ่มสมรส ไม่ว่าจะได้มาในระหว่างสมรสหรือก่อนสมรส ก็อยู่ใน
ความหมายเป็นเคหสถานอันเป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่มสมรสตาม
มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง (๒) ด้วยกันทั้งสิ้น สำหรับกรณีที่หน่วยงาน
ทางปกครองอ้างการแปลความตามข้อ ๒๑ ของระเบียบกระทรวง
การคลัง ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาเป็นเหตุผลในการปฏิเสธว่า ผู้ฟ้องคดี
จึงไม่อาจนำหลักฐานการผ่อนชำระเงินกู้เพื่อชำระราคาบ้าน
หลังดังกล่าวที่มีชื่อกลุ่มสมรสมาเบิกค่าเช่าบ้านข้าราชการจากทาง
ราชการได้ นั้น โดยที่ระเบียบดังกล่าวออกโดยอาศัยอำนาจตาม
ความในมาตรา ๕ มาตรา ๖ วรรคสอง มาตรา ๗ วรรคสอง
มาตรา ๘ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ (๓) และ (๕) แห่งพระราชกฤษฎีกา
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงเป็นเพียงลูกบทของ
พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว ซึ่งออกมาใช้บังคับเพื่อกำหนด

รายละเอียดที่แม่บทยังไม่ได้กำหนดไว้ อันเป็นการสนับสนุน
แม่บท ไม่อาจกำหนดขัดกับแม่บทได้ การแปลความใช้บังคับ
ข้อ ๒๑ ของระเบียบนี้ จึงไม่อาจแปลความให้ขัดกับมาตรา ๗
และมาตรา ๑๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาที่เป็นแม่บทได้

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/255uxr7k>

๓. แนวทางการปฏิบัติราชการ
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับ
วินัยการคลังและการงบประมาณ

๓.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ควบคุมงาน หรือตรวจการจ้าง โครงการปรับปรุงถนน และขุดลอก คลองระบายน้ำ

กฎหมายกำหนดองค์ประกอบความผิดวินัยทางงบประมาณ และการคลัง ตามข้อ ๔๔ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ วรรค ๖ ประการ คือ ประการแรก ผู้กระทำต้องเป็นเจ้าหน้าที่ ประการที่สอง ผู้กระทำเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงานหรือตรวจการจ้าง ประการที่สาม ผู้กระทำปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ ประการที่สี่ การไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐประการที่ห้า ผู้กระทำได้กระทำการดังกล่าวโดยจงใจ และประการที่หก ผู้กระทำได้กระทำโดยมีเจตนากระทำโดยมิชอบ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ การกระทำที่จะเป็นความผิดตามข้อ ๔๔ วรรคสอง นั้น จะต้องมีองค์ประกอบความผิดตามข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง และต้องมีองค์ประกอบความผิดเพิ่มเติมอีกประการหนึ่งคือ จะต้องกระทำโดยมีเจตนาพิเศษที่กระทำโดยมิชอบ

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีลงมติในการตรวจการจ้าง โดยพิจารณาจากรายงานผลการควบคุมงานประกอบถ้อยคำยืนยันจากเจ้าหน้าที่อื่น แล้วลงลายมือชื่อรับรองผลการปฏิบัติงาน ซึ่งระบุว่า ผู้รับจ้างส่งมอบงานถูกต้องครบถ้วนแล้วทั้งสองโครงการ จากนั้นจึงส่งให้กรรมการรายอื่นพิจารณา โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้

ออกไปตรวจสอบยังสถานที่ปฏิบัติงานของผู้รับจ้างทั้งสองโครงการตาม
ข้อ ๖๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการ
บริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งนี้ตามข้อเท็จจริงแล้ว
มีโครงการหนึ่งยังไม่ได้ดำเนินการก่อสร้าง และอีกโครงการหนึ่ง
ยังดำเนินการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีตั้งใจ
ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๖๕ ของระเบียบดังกล่าว ซึ่งเป็นระเบียบที่ใช้
บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุโดยตรงให้เกิดความเสียหาย
แก่รัฐที่ต้องนำเงินงบประมาณไปเบิกจ่ายให้แก่ผู้รับจ้างที่ยังไม่มีสิทธิ
ได้รับเงินค่าจ้างตามกระบวนการตรวจรับงานและกระบวนการเบิกจ่ายเงิน
ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับโทษปรับทางปกครอง
ชั้นที่ ๔ ตามข้อ ๕ ประกอบข้อ ๔๔ วรรคสอง ของระเบียบคณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2536rlck>

๓.๒ แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จ่ายเงินและผู้มีหน้าที่เบิกเงิน

กรณีที่จะถือเป็นความผิดตามข้อ ๒๕ และข้อ ๒๖ ประกอบ
ข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น กฎหมายได้
กำหนดองค์ประกอบความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังใน
ทั้งสองฐานความผิดนี้ไว้ ๕ ประการ กล่าวคือ ประการแรก ผู้กระทำ
เป็นเจ้าหน้าที่ ประการที่สอง ในฐานความผิดตามข้อ ๒๕ ผู้กระทำ
เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน และในฐานความผิดตามข้อ ๒๖ ผู้กระทำ
เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เบิกเงิน ประการที่สาม ผู้กระทำได้กระทำการ
ตามที่กำหนดไว้ว่าเป็นความผิด กล่าวคือ ในฐานความผิดตามข้อ ๒๕
จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่ายเงินตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้
บังคับกับหน่วยรับตรวจ หรือทำหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จ และ
ในฐานความผิดตามข้อ ๒๖ ทำหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จ ประการที่สี่
การไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องดังกล่าวนั้นเป็นเหตุ
ให้เกิดความเสียหายแก่รัฐตามข้อ ๒๗ และประการที่ห้า ผู้กระทำได้
กระทำการดังกล่าวโดยจงใจ

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการจงใจ
ไม่ปฏิบัติหน้าที่ในการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราวรายวันให้เป็นไป
ตามข้อ ๘ ทวิ ของระเบียบว่าด้วยการจ่ายค่าจ้างลูกจ้างของส่วนราชการ
พ.ศ. ๒๕๒๖ ซึ่งถึงขนาดเป็นกรณีที่ถือได้ว่าเป็นการเบิกจ่ายเงิน
โดยจัดทำเอกสารขึ้นเองอันเป็นข้อความเท็จ อันถือเป็นความผิดฐาน

เป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่จ่ายเงิน ทำหลักฐานการจ่ายเงินเป็นเท็จ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ตามข้อ ๒๕ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ รวมทั้งเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เบิกเงิน ทำหลักฐานการเบิกเงินเป็นเท็จ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ตามข้อ ๒๖ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ของระเบียบเดียวกัน อันเป็นการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน จึงต้องรับโทษปรับทางปกครองตามระเบียบข้อ ๒๕ และข้อ ๒๖ ประกอบข้อ ๒๗ วรรคหนึ่ง ทุกข้อ ตามข้อ ๑๓ วรรคสอง ของระเบียบดังกล่าว กรณีไม่ถือเป็นการลงโทษซ้ำ

แม้ว่าการกระทำซึ่งฝ่าฝืนต่อระเบียบดังกล่าวอาจมิได้เป็นการเบียดบังเงินของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว แต่เป็นการนำเงินดังกล่าวไปใช้สร้างห้องสุขา ห้องอาบน้ำ ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำกลางแจ้งจัดหาครุภัณฑ์สำหรับบ้านพักรับรอง และจัดจ้างพนักงานเฝ้าระวังหาข่าวป้องกันรักษาป่า

เพื่อบริการนักท่องเที่ยวในสวนรุกขชาติจริงดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ก็ตาม แต่เมื่อคำนึงถึงระดับความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าสวนรุกขชาติ ความสำคัญของมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมเงินของรัฐที่มีการฝ่าฝืน ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่รัฐ เจตนาของผู้ฟ้องคดี และพฤติการณ์แห่งกรณีแล้ว กรณีไม่มีเหตุที่จะนำมาพิจารณาในทางที่เป็นคุณโดยการลดโทษปรับทางปกครองให้แก่ผู้ฟ้องคดีได้

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2cbwjbtc>

๕. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับอาคาร ของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการพิจารณา คำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร

กรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร พิกัดออกไปอีก ๑ ปี ในพื้นที่ห้ามก่อสร้างตามกฎหมายกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วยเหตุผลว่า ได้มีการเริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารห้างสรรพสินค้าก่อนกฎหมายดังกล่าว มีผลใช้บังคับ และยังคงก่อสร้างไม่แล้วเสร็จที่จะได้รับการยกเว้น ไม่อยู่ในบังคับของข้อ ๕ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ฯ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๖ และกฎหมายกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างฯ พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จะสามารถดำเนินการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง ที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการในอาคารหลังเดียวกัน หรือหลายหลังเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ต่อไปได้ นั้น

การที่จะถือได้ว่าได้มีการก่อสร้างอาคารอย่างน้อยจะต้องมีการเริ่มก่อสร้างฐานรากหรือมีการก่อสร้างอาคารไปบ้างแล้ว แต่อาคารพิพาทปรากฏแต่เพียงว่ามีการสร้างรั้วชั่วคราวประมาณ ๑๐๐ เมตร ซึ่งรั้วเป็นเพียงการแสดงอาณาเขตพื้นที่ของตน ยังมีอาจถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเริ่มก่อสร้างอาคาร ส่วนการถมดินในพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างเพียง ๔ ไร่ จากทั้งหมด ๒๐.๑๔ ไร่ ยังมีอาจถือได้ว่าเป็นการปรับพื้นที่ให้มีสภาพพร้อมที่จะก่อสร้างอาคาร และไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการก่อสร้างอาคาร ส่วนการตอกเสาเข็มจำนวนประมาณ ๑๖ ต้น โดยที่จุดที่ตอกเสาเข็มไม่ได้อยู่ในพื้นที่ ๔ ไร่ ที่มีการถมดินไว้และจุดที่ตอกเสาเข็มก็ไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างอาคารหลัก กรณีจึงยังไม่อาจถือได้ว่าเป็นการเริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารเช่นเดียวกัน กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการเริ่มดำเนินการก่อสร้างอาคารห้างสรรพสินค้าและยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จที่จะได้รับการยกเว้น ไม่อยู่ในบังคับของข้อ ๕ ของประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง กำหนดบริเวณห้ามก่อสร้าง ฯ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖ และกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างฯ พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่จะสามารถดำเนินการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการในอาคารหลังเดียวกันหรือหลายหลังเกิน ๑,๐๐๐ ตารางเมตร ซึ่งเป็นกฎกระทรวงที่ใช้บังคับในขณะที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างได้แต่อย่างไร ดังนั้น การต่ออายุใบอนุญาตก่อสร้างในกรณีนี้จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2ax5lklh>

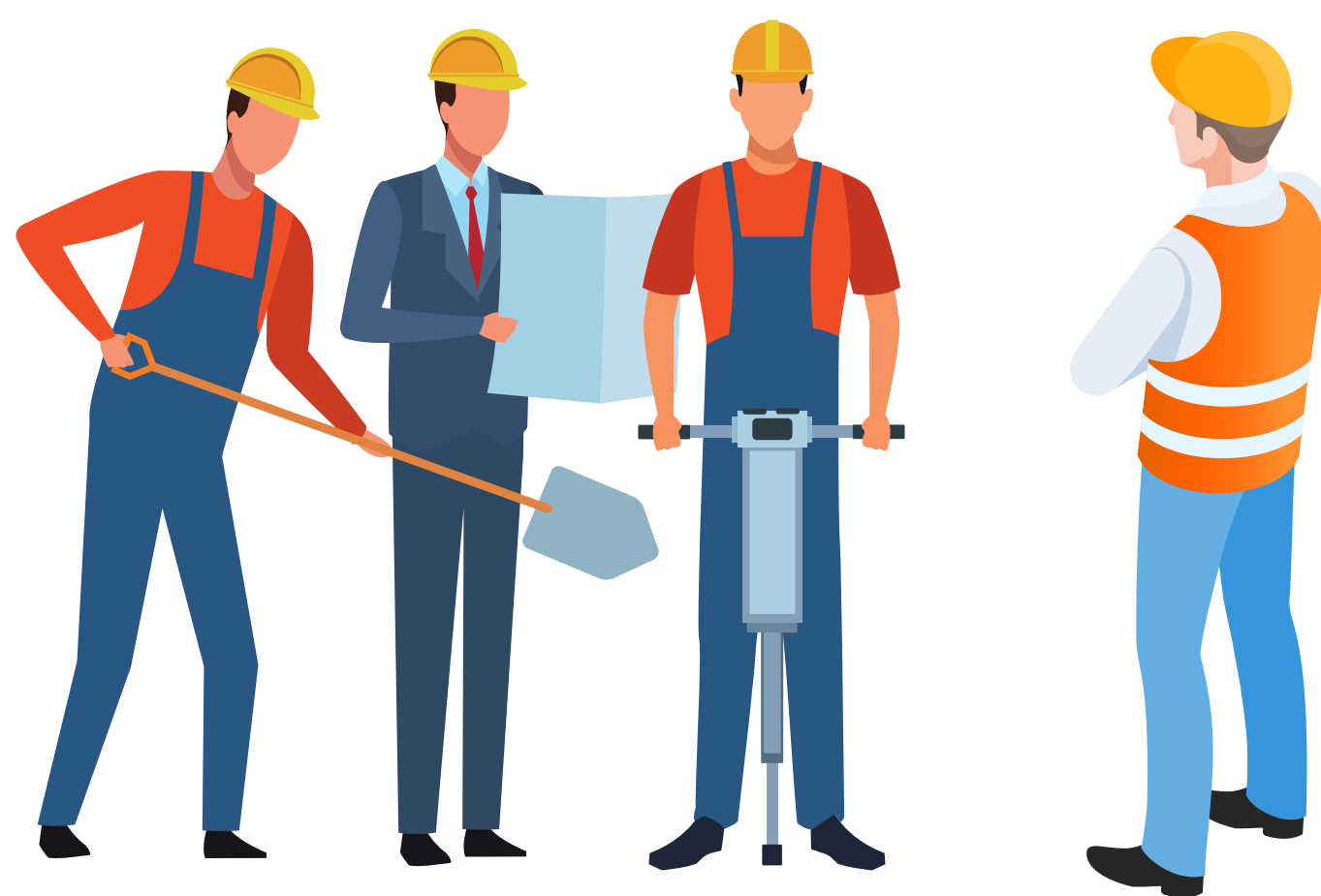
๕.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตามคำสั่งให้รื้อถอนอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงตัวเจ้าของอาคาร

มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ที่บัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารที่มีการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติท้องถิ่นที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้เอง ถ้าไม่มีการรื้อถอนอาคารตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๕๒ เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มุ่งประสงค์จะให้มีการรื้อถอนอาคารที่ได้กระทำการฝ่าฝืนต่อกฎหมายในทันทีภายหลังจากที่ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดโดยครบถ้วนถูกต้องแล้ว แม้ต่อมาภายหลังจะได้มีการเปลี่ยนผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารก็ตาม ดังนั้น แม้ต่อมาภายหลังจากที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้มีคำสั่งให้เจ้าของอาคารรื้อถอนอาคารที่ดัดแปลงโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วเจ้าของอาคารได้ขายที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่นกรณีก็หาเป็นเหตุให้คำสั่งให้เจ้าของอาคารเดิมรื้อถอนอาคารดังกล่าวเสียไปแต่อย่างใด เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมสามารถใช้อำนาจตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้าดำเนินการรื้อถอนอาคารดังกล่าวได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งตามมาตรา ๕๒ ใหม่แต่อย่างใด

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2b7br9tw>

๔.๓ แนวทางปฏิบัติราชการกรณีมีผู้ร้องเรียนให้เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุม อาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒

แม้ข้อเท็จจริงจะฟังได้ว่า อาคารของผู้ฟ้องคดีหลังที่อ้างว่า ผู้ร้องสอดก่อสร้างอาคารชิดแนวเขตที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยไม่เว้นระยะห่างระหว่างอาคารจะตั้งอยู่บนที่สาธารณะ แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีมีหนังสือขอให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในกรณีดังกล่าว ซึ่งทั้งผู้ฟ้องคดีและผู้ร้องสอดต่างก็ไม่มีเอกสารแสดงสิทธิในที่ดิน การก่อสร้างอาคารของผู้ร้องสอดจึงขัดกับข้อ ๕๐ วรรคสอง ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕๕ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ จึงมีหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครอง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารพิพาทระงับการกระทำดังกล่าว หรือดำเนินการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอาคารดังกล่าวให้ถูกต้อง หรือสั่งให้รื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ถูกต้องในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ หรือดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ถูกต้อง ดังกล่าว ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วแต่กรณี ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ดำเนินการออกคำสั่งทางปกครอง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ตามหนังสือร้องขอของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2y3vrfhw>

๕. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง หน้าที่ในการ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางสาธารณะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. แนวทางปฏิบัติราชการ เรื่อง จัดให้มีและบำรุงรักษา ทางสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ที่ดินแปลงที่เป็นถนนซอยที่หลุดพ้นจากการะจำยอมในการเป็นสาธารณูปโภคของที่ดินจัดสรรยอมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่จะต้องบำรุงรักษาถนนซอยดังกล่าวต่อไป ตามข้อ ๓๐ วรรคสอง แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๘๖ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๕ ประกอบกับมาตรา ๕๐ (๒) มาตรา ๕๓ (๑) และมาตรา ๕๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖

การที่ต่อมาถนนดังกล่าวซึ่งสภาพเดิมเป็นถนนคอนกรีตได้เกิดการชำรุดจนไม่อาจสัญจรไปมาได้ เทศบาลจึงมีหน้าที่ต้องซ่อมแซมถนนดังกล่าวให้มีความมั่นคงแข็งแรงดังเดิมเพื่อให้สามารถใช้สัญจรได้อย่างปลอดภัย โดยไม่อาจยกเหตุในเรื่องงบประมาณมาเพื่อปฏิเสธหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติได้ แต่ด้วยเหตุผลในเรื่องข้อจำกัดของงบประมาณที่มีจำกัด และยังคงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และคำนึงถึงเหตุผล ความจำเป็น

และความคุ้มค่าที่ต้องจัดสรรงบประมาณในการจัดทำบริการสาธารณะแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีความสำคัญและเร่งด่วนกว่า การซ่อมแซมและบำรุงรักษาถนนซอยดังกล่าวให้มีความมั่นคงแข็งแรงตามมาตรฐานของทางในเขตเทศบาลจึงยังอาจไม่สามารถดำเนินการได้ทันที แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า เทศบาลจะได้ดำเนินการซ่อมแซมถนนชั่วคราวไปบ้างแล้ว แต่ถนนที่ได้ทำการซ่อมแซมชั่วคราวดังกล่าวยังคงมีรอยแยกหรือรอยยุบของถนนและยังมีลักษณะที่ไม่มีความปลอดภัยในการสัญจร ทั้งทั้งงบประมาณมีเพียงพอที่จะดำเนินการซ่อมแซมถนนซอยดังกล่าวให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในการสัญจรได้ดีกว่าที่ได้ดำเนินการซ่อมแซมไปแล้วได้กรณีจึงต้องฟังว่า เทศบาลละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/23thdda9>

๖. แนวทางการปฏิบัติราชการ เรื่อง
การดูแล รักษา และคุ้มครอง
ป้องกันสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๖.๑ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของ นายอำเภอในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกัน ทางสาธารณประโยชน์

แม้จะฟังได้ว่านายอำเภอได้มีการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันทางสาธารณประโยชน์ที่พิพาท ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยได้มีการระงับข้อพิพาทและร้องทุกข์กล่าวโทษต่อผู้บุกรุกทางสาธารณะพิพาท ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พุทธศักราช ๒๔๕๗ และข้อ ๖ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดแล้วก็ตาม แต่เมื่อปรากฏว่ายังมีสิ่งปลูกสร้างบางส่วนรุกล้ำทางสาธารณะพิพาท นายอำเภอซึ่งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑ ของประกาศ

คณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ ที่จะต้องรายงาน
ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตรวจสอบและมีคำสั่ง
เป็นหนังสือแจ้งให้บุคคลผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งปลูกสร้าง
ดังกล่าวให้รื้อถอนไปให้พ้นจากทางสาธารณะพิพาท หากครบกำหนด
เวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่งยังไม่มีกรรณการรื้อถอน นายอำเภอ
มีอำนาจจัดการรื้อถอนได้เอง แต่ไม่ปรากฏว่านายอำเภอได้ปฏิบัติ
หน้าที่ตามข้อ ๑ ประกอบข้อ ๔ ของประกาศคณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๔๔
ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๐๒ กรณจึงถือได้ว่า นายอำเภอละเลย
ต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่
ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2d8tq7jo>

๖.๒ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของนายอำเภอ ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษา และคุ้มครองป้องกันทางสาธารณประโยชน์

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๑๘ บัญญัติว่า กรมการอำเภอมีหน้าที่จะต้องตรวจตรา และจัดการรักษาทางบก ทางน้ำ อันเป็นทางที่ราษฎรไปมาค้าขาย ให้ไปมาโดยสะดวกตามที่จะเป็นได้ทุกฤดูกาลอันนี้ ถ้าจะต้องทำการซ่อมแซม หรือแก้ไขความขัดข้อง ให้กรมการอำเภอเรียกราษฎรช่วยกันทำอย่างว่ามาแล้ว มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า นายอำเภอมีหน้าที่ร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน และสิ่งซึ่งเป็นสาธารณประโยชน์อื่นอันอยู่ในเขตอำเภอ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีสิ่งปลูกสร้างที่เป็นหลังคาและรั้วเหล็กที่รุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ นายอำเภอและนายกเทศมนตรีตำบล จึงมีหน้าที่ดำเนินการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดมาทำการรุกล้ำครอบครองทางสาธารณประโยชน์ดังกล่าวตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ เมื่อนายอำเภอและนายกเทศมนตรีตำบลยังมิได้ดำเนินการให้เจ้าของรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่รุกล้ำทางสาธารณประโยชน์ออกไป จึงเป็นการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

<https://tinyurl.com/2cvpugft>

๖.๓ แนวทางปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเปลี่ยนสภาพการใช้ ประโยชน์ในที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ พลเมืองใช้ร่วมกัน

ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอาจมีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นหรือนำไปจัดเพื่อประชาชนได้ โดยต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ระเบียบและกฎหมายกำหนด ซึ่งหากที่ดินนั้นเป็นที่ดินที่ประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ ต้องมีการจัดหาที่ดินให้ประชาชนใช้ร่วมกันแทนแล้วจึงดำเนินการเพื่อตราพระราชบัญญัติถอนสภาพหรือโอนที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันนั้น แต่หากประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือที่ดินนั้นได้เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน และมีได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ใดตามกฎหมายอื่นแล้ว การถอนสภาพกระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกาทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ถนนที่พิพาทเป็นทางสาธารณะอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๕ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ การที่องค์กรปกครอง

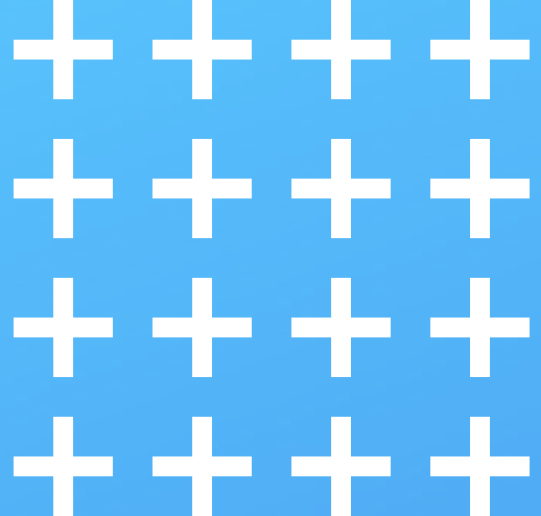

ส่วนท้องถิ่นจะจัดการนำที่ดินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นหรือนำไปจัดเพื่อประชาชน หรือใช้อำนาจในการจัดการที่ดินอย่างใด ๆ อันเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนในการที่จะใช้ที่ดินดังกล่าวอย่างที่สามารถสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน นั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องกระทำโดยปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งจะชอบด้วยกฎหมายดังนั้น การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำท่อซีเมนต์ขนาดใหญ่จำนวนหลายท่อบรรจุดินและทรายไปปิดกั้นถนนที่พิพาททำให้ประชาชนไม่อาจสัญจรผ่านถนนดังกล่าวได้ โดยอ้างว่าถนนที่พิพาทเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนเทศบาล จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

อ่านแนวปฏิบัติราชการเรื่องนี้
เพิ่มเติมได้ที่

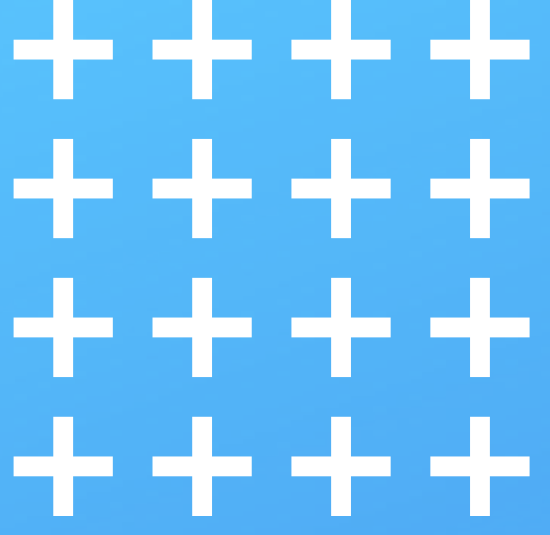
<https://tinyurl.com/2brgmno3>

ดาวน์โหลดเนื้อหาแบบสมบูรณ์ได้ที่

<https://tinyurl.com/2288smag>

ขอความกรุณาร่วมตอบ
แบบสอบถามด้านล่าง
เพื่อนำไปปรับปรุงเนื้อหา
ในโอกาสต่อไป

<https://tinyurl.com/29xwo9jy>

ขอขอบพระคุณมากค่ะ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสมฤดี รัญญูสิริ

นายเจตน์ สถาวรศีลพร

เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

ที่ปรึกษาสำนักงานศาลปกครอง

คณะทำงาน

นายวิริยะ วัฒนสุชาติ

นางวรรณวรรณ จันทรจนา

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมงานคดีปกครอง

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง

นางสาวศันลียา ศิริทศ

นายณรงค์ โชคประจักษ์ชัด

นายพิเชษฐ ชื่นเลิศสกุล

นางสาวนิตา บุญยรัตน์

นายตรัย นุ่มแก้ว

พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

พนักงานคดีปกครองชำนาญการพิเศษ

พนักงานคดีปกครองชำนาญการ

พนักงานคดีปกครองปฏิบัติการ

บรรณาธิการและจัดทำรูปเล่ม

นางวรรณวรรณ จันทรจนา

ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครอง

สำนักงานศาลปกครอง

ความเป็นธรรม คือ การกิจของเรา